

[Bundvad.]

de samme som i 1949, altså bare 2 år før, ville der ikke have været et underskud på 300 mill. kr., men i stedet et overskud på 1000 mill. kr.

Det er klart, at dette forhold i allerhøjeste grad påvirker vor valutabalance i ugunstig retning, også selv om bytteforholdet har rettet sig noget. Vi har nu som omtalt i åbningstalen opnået en forbedring i valutastillingen, idet nationalbankens og de private bankers samlede valutabeholdning er godt 150 mill. kr. større end for et år siden, og valutalikviditeten andrager nu 750 mill. kr. De sidste valutatal viser en yderligere forbedring på 18 mill. kr. Hertil kommer en lagerforøgelse i det sidste år på 200-250 mill. kr. Dette er en gunstig udvikling, som vi må bestræbe os på at fastholde og i den udstrækning, der er mulighed derfor, søge forbedret.

Så vidt jeg kan skønne, er vejen hertil udvikling af bl. a. vor industrieksport. Vi kan glæde os over, at denne eksport har haft fremgang, vel 200-300 mill. kr. i år, hvilket dækker over en merbeskæftigelse på 7 000-8 000 mand. Hertil kommer, at fiskerierhvervet har øget sin eksport med 15 pct. på et år.

Jeg er ganske klar over, at en videreudvikling af industrien ikke alene forudsætter den bedre uddannelse, som jeg har omtalt, men også kapital til investering, altså kapital til køb af nye maskiner, fabrikker o. s. v., med andre ord kapital til at bygge nye arbejdspladser for. Dertil et bedre samarbejde på virksomhederne imellem arbejdere, funktionærer og arbejdsgivere.

Hvad investeringerne angår, kan man meget vel diskutere privat eller offentlig opsparing, som man nu har sind og vilje til. Men det er et stort spørgsmål, om vi ikke, som en række andre lande har gjort det, skal søge tilført vort erhvervsliv udenlandsk kapital for derved at sætte erhvervslivet i stand til at gennemføre nødvendig teknisk udvikling, således at vi kan komme på

fuld højde med udviklingen i andre lande. Jeg ved, at regeringen arbejder med dette problem, og jeg tillader mig at spørge, om regeringen på dette tidspunkt kan give folketingset oplysninger.

Jeg har mødt det synspunkt, at lønningerne til arbejdere og funktionærer er det eneste afgørende for de danske erhvervs konkurrencemuligheder. Det kan ikke være rigtigt. Lønningerne her i landet er ikke steget mere end lønningerne i de lande, vi skal konkurrere med. Derimod synes vi med hensyn til effektiviteten og den tekniske udvikling at have et minus. Det er her, der bør sættes ind, og det er her, samarbejdet på virksomhederne spiller en stor rolle. Det kan ikke nægtes, at samarbejdsudvalgene desværre ikke er blevet helt det, man tænkte sig. Der må skabes et bedre klima for det nødvendige samarbejde. Jeg kan ikke klart sige, hvilken vej man skal gå, men lad mig pege på de radikales forslag om udbyttedeling og på det ærede medlem hr. Hans Rasmussens forslag om sociale fonds til fordel for syge og gamle arbejdere og til omskoling af folk, der må søge andet arbejde på grund af rationaliseringsarbejdsløshed.

Jeg finder det nødvendigt at sige, at skal den tekniske udvikling kunne fremmes tilstrækkeligt med fuld støtte fra alle sider og uden alvorlige gnidninger, må arbejdere og funktionærer kunne føle tryghed og sikkerhed i ansættelsen. Det er et spørgsmål, om ikke udgifterne til omskoling af arbejdere eller til deres underhold er en investeringsudgift, som bør indregnes i rationaliseringsomkostningerne.

Hvad landbruget angår, har hr. Hans Pinstrup jo for nylig gjort stillingen op, som han nu kan gøre det. Alt sort i sort, og havde der været en endnu mørkere farve, var den sikkert også blevet brugt. Jeg tror, at denne evige jamren er til skade for landbruget. Byerhvervenes folk, og ikke mindst lønmodtagerne, sammenligner med egne kår og kommer ofte til et noget andet resultat end hr. Pinstrup. Jeg har villet gøre